

Tudatos Gyógyszerhasználat Egyesület

**Mit tehetünk egészségügyi
dolgozóként a környezet
védelméért?**

Egészségügyi dolgozóként **kulcsfontosságú** szerepet töltünk be a betegek ellátásában, de felelősségünk kiterjed a környezetünk védelmére is. Az egészségügyi tevékenység, beleértve a gyógyszerek gyártását, használatát és ártalmatlanítását, jelentős ökológiai lábnyomot és környezeti terhelést hagy maga után.

Az **ökofarmakovigilancia** éppen ezért egy kiemelt terület, amely a gyógyszerek környezetre gyakorolt nem kívánt hatásainak minimalizálására összpontosít. A fel nem használt vagy lejárt gyógyszerek nem megfelelő kezelése komoly veszélyt jelent, mivel szennyezhetik az ivóvízellátást és a környezetet.

Különösen aggasztó, hogy az **antibiotikumok** maradványai a környezetben elősegítik az antimikrobiális rezisztencia kialakulását, ami globális közegészségügyi fenyegetést jelent.

A **kórházakban és rendelőkben** keletkező komplex hulladék, beleértve az éles eszközöket és a gyógyszerhulladékot is, kihívást jelent. Az éles eszközök által okozott sérülések ráadásul közvetlen foglalkozási veszélyt jelentenek az egészségügyi dolgozókra, potenciális vérrel terjedő kórokozóknak kitéve őket.

Kritikus fontosságú, hogy az egészségügyi szakemberként megfelelően tájékozottak legyünk az ökofarmakovigilanciáról és a fenntartható előírási elvekről, hogy példát mutathassunk.

Bemutakozás

Mit tehetünk?

További lehetőségek

Elérhetőségek

Rólunk

Egyesületünk megalapítása előtt nem volt Magyarországon olyan szervezet, ami kifejezetten a **betegek gyógyszerelésével és ennek környezetvédelmi** összefüggéseivel foglalkozna.

Elsőként szeretnénk mind az **országos szintű**, mind az **egyéni szintű** egészség- és környezet-tudatosságra nevelést népszerűsíteni, a **helyes gyógyszereszedési** alapelveket laikus-szinten is terjeszteni, a keletkezett **gyógyszerhulladék** kezelésével kapcsolatos kérdéseket napirenden tartani és szakmai szempontok alapján fejleszteni.

Szakemberekből álló, egyesületünkkel többféle témában együttműködési lehetőséget kínálunk. A területen szerzett **sok éves tapasztalatnak** köszönhetően minden munkánkat a hatályos gyógyszer-kommunikációs előírásoknak megfelelően és szakmailag hitelesen végezzük.

Bemutakozás

Mit tehetünk?

További lehetőségek

Elérhetőségek

Felelős gyógyszeradagolás:

Csak a szükséges mennyiség felírása és kiadása, a túlzott készletek csökkentése.

Biztonságos gyógyszerhulladék-gyűjtés:

Lejárt vagy fel nem használt gyógyszereket elkülönítve, a megfelelő gyűjtőhelyekre juttatni.

Környezettudatos tájékoztatás:

Betegnek adható útmutatók a gyógyszerbiztonságos tárolásáról és leadásáról.

Részvétel szakmai programokban:

Környezettudatos gyógyszerhasználatot népszerűsítő képzések, workshopok támogatása.

Bemutakozás

Mit tehetünk?

További lehetőségek

Elérhetőségek

Felelős gyógyszeradagolás

Az egészségügyi szakemberek, beleértve a jövőbeli felírókat is, kulcsfontosságú szerepet játszanak a racionális felírási rendszer népszerűsítésében. Az egyik alapvető célkitűzés, az úgynevezett Eco-Directed Sustainable Prescribing (EDSP) szerint a klinikusoknak **kerülniük kell a szükségtelen vagy túlzott mennyiségű** gyógyszerek felírását a keletkező hulladék mennyiségének csökkentése érdekében.

A fel nem használt gyógyszerek nagy mennyiségben halmozódnak fel a háztartásokban, ami a vényköteles termékek körülbelül **kétharmadát** teszi ki az Egyesült Államokban végzett felmérés szerint.

A gyógyszerhulladék növekedéséhez hozzájárul a betegek **rossz együttműködése** (adherencia), a kezelés megszakítása, a túlzott felírás, a pánikvásárlás, a raktározás, valamint a nagyszámú gyógyszerminta feleslegesen történő eloszlása.

Ezen felül a **megfelelő gyógyszeradagolással** és a **gyógyszerhulladék helyes ártalmatlanításával** kapcsolatos tájékoztatás csökkenti a gyógyszerhatóanyagok – mint például a dikofenák vagy az antibiotikumok – környezeti terhelését. Ez a proaktív megközelítés létfontosságú az antimikrobiális rezisztencia terjedésének és az ökoszisztémákra gyakorolt káros hatások mérséklésében.

Bemutakozás

Mit tehetünk?

További lehetőségek

Elérhetőségek

Biztonságos gyógyszerhulladék-gyűjtés

A fel nem használt, lejárt vagy nem kívánt gyógyszerek nem megfelelő ártalmatlanítása jelentős **közegészségügyi és környezeti kockázatot** jelent. A helyes gyűjtési gyakorlatok bevezetése elengedhetetlen a kommunális vízellátás szennyezésének és a véletlen gyógyszerlenyelésből eredő akaratlan toxicitás megelőzése érdekében.

A gyógyszerhatóanyagok által okozott környezetszennyezés minimalizálásának egyik fő célja a gyógyszerek **megfelelő begyűjtése és ártalmatlanítása**. Számos országban léteznek már programok a háztartási gyógyszerhulladék gyűjtésére, amelyek magukban foglalják a kórházakat, klinikákat és gyógyszerterákat is.

Magyarországon a fel nem használt gyógyszerek gyűjtése **kiterjesztett gyártói felelősségvállalás** keretében zajlik. Minden gyógyszerforgalmazással foglalkozó egészségügyi és kereskedelmi egységben kötelező gyógyszerhulladék-gyűjtő dobozt kihelyezni, melynek költségeit a forgalomba hozatali engedélyesek viselik.

Még az olyan országokban is, ahol vannak működő programok, a lakosok jelentős része (például 50% Európában) **nem juttatja vissza a gyógyszereket**, hanem a szemétkébe dobja vagy lehúzza a WC-n.

Ezen felül a megfelelő gyógyszer-ártalmatlanítási gyakorlatokat illető **tudatosság és oktatás növelésével** hozzá járulhatunk a környezetünk védelméhez.

Bemutakozás

Mit tehetünk?

További lehetőségek

Elérhetőségek

Környezettudatos tájékoztatás

Egészségügyi dolgozóként kulcsfontosságú feladatunk, hogy a betegeket **környezeti szempontból is** tudatos tájékoztatásban részesítsük a gyógyszerekkel kapcsolatban.

Fontos hangsúlyozni, hogy a gyógyszerek otthoni felhalmozása növeli az **ellenőrizetlen felhasználást** és a gyermekek körében a **mérgezés kockázatát**. Tájékoztatni kell a betegeket a gyógyszerek biztonságos tárolásának szükségességéről (pl. hőmérséklet, páratartalom) a termék integritásának megőrzése és az akaratlan szennyeződés elkerülése érdekében.

A leginkább javasolt hulladékkezelési módszer, amelyet szorgalmaznunk kell, a lejárt vagy fel nem használt gyógyszerek visszajuttatása a **gyűjtőpontokra**, például gyógyszertárakba vagy kórházakba.

Az a helytelen gyakorlat, hogy a gyógyszereket a kommunális szemétbe dobják vagy a csatornába öntik, komolyan **szennyezi a környezetet** és hozzájárul az ökoszisztémák károsításához.

A betegek tájékoztatása történhet szóbeli információ, szórólapok, tudatosságot növelő kampányok segítségével, illetve a betegtájékoztatóban elhelyezett specifikus utasítások formájában. A gyógyszerészek és orvosok felelőssége is, hogy aktívan foglalkozzanak a lakosság tudatosságának növelésével, mivel a lakosság számára **hiteles tájékoztatósi pont** vagyunk.

Bemutakozás

Mit tehetünk?

További lehetőségek

Elérhetőségek

Részvétel szakmai programokban

Az ökofarmakovigilancia jövőbeli fejlődése érdekében alapvető fontosságú a környezettudatos gyógyszerhasználatot népszerűsítő **oktatási stratégiák és a tantervek bevezetése**. Jelenlegi felmérések szerint ugyanis sem az általános lakosság, sem az egészségügyi szakemberek nem rendelkeznek elegendő tudással az ökofarmakovigilancia tárgykörében.

Az Európai Bizottság Gyógyszerészeti Bizottsága már kiemelte, hogy fel kell térképezni, hogyan építhetők be a környezeti szempontok a szakmai fejlesztési és orvosi képzési programokba.

A gyakorlatban már léteznek **példák a formális oktatás integrálására**, mint például a Groningeni Egyetem gyógyszerészhallgatóinak szánt „Gyógyszerek csökkentése a vízben” című interaktív modul. Ezenkívül Spanyolországban létezik posztgraduális képzés a gyógyszerszennyezésről, és négy EU-egyetem két évfolyamos Fenntartható Gyógyszerkutató (Sustainable Drug Discovery) programot is indított.

Az egészségügyi dolgozóként **folyamatosan képeznünk kell magunkat** az ökofarmakovigilancia témájában, mielőtt a lakosságot megfelelően oktatni tudnánk a helyes ártalmatlanításról. A szakemberek maguk is hangsúlyozzák, hogy a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos oktatás elengedhetetlen, mivel sok gyakorló szakembernél hiányos lehet a tudás.

Bemutakozás

Mit tehetünk?

További lehetőségek

Elérhetőségek

Legyen partnerünk más projektben is!

Edukációs előadások

Előadások megtartását vállaljuk akár **laikusok** számára korosztály specifikusan, akár **egészségügyi szakembereknek** terápiás területre szabva.

Workshopok, trainingek

Érzékenyítő workshop, interaktív training vagy kerekasztal-beszélgetés szervezése **gyógyszerekkel kapcsolatos hulladékokról**, tudatos **házipatika kialakításáról** vagy arról, hogyan **edukáljuk a beteget** a tudatos gyógyszerhasználatról.

Kampányok

Teljes kampány vagy kampányelemek készítése **tudatos gyógyszerhasználat** témákban - szakmai tartalmak, vagy teljes szakmai és kreatív megvalósítás - online, offline, nyomtatott, videó, social media tartalmak. Tudományos support a beérkező kérdések megválaszolására.

Bemutakozás

Mit tehetünk?

További lehetőségek

Elérhetőségek

**Tudatos
Gyógyszerhasználat
Egyesület**

E-mail

info@tugye.hu

Facebook

<https://www.facebook.com/tudatosgyogyszerhasznalat/>

Instagram

<https://www.instagram.com/tudatosgyogyszerhasznalat/>

LinkedIn

<https://www.linkedin.com/company/tugye>

Weboldal

<https://tugye.hu/>

Bemutakozás

Mit tehetünk?

További lehetőségek

Elérhetőségek